

NÜKLEER TIP SEMİNERLERİ

Nuclear Medicine Seminars

Editörden/Editorial

Hedefe Bir Adım Daha: Alfa Tedaviler

Carl Maria von Weber'in bir eseri olan Der Freischütz (İyi Avcı) Alman opera sanatının ilk romantik operası kabul edilir. Konusunu bir Alman peri masalından alan 3 perdelik operada sevdiği kadın ile evlenebilmek için atıcılık yarışmasına giren avcı konu edilir. Başlangıçta başarısız olan avcı daha sonra "ne olursa olsun hedefini bulan büyüdü kurşun ile yapılmış oklarla" yarışmaya devam eder. Paul Erlich (1908 Nobel Tıp Ödülü) eğer hastalığa yol açan mikroplarda özgül hedefler bulunursa ve bu hedefler normal insan dokularında yoksa insanlara zarar vermeden mikropların ortadan kaldırılabileceğine inanıyordu. Bu düşüncesini Londra'da yaptığı Harben konuşmaları sırasında açıklamış ve bu tür ilaçlara İyi Avcı operasından yola çıkarak "büyüdü kurşun" (Magic Bullet) adını vermişti. David Goldenberg 1978 yılında işaretli antikorlarla yaptığı simgesel çalışmasında da bu terimi kullandı (1). Aynı terimi daha sonra Milstein ve Köhler'in (1984 Nobel Tıp Ödülü) tıp biliminin köşe taşlarından biri olan olağanüstü çalışmasından yola çıkarak Jean-Piere Mach işaretli monoklonal antikorlarla yaptığı yayında kullandı (2). O dönemde çok büyük coşku yaratan radyoimmünoterapi sayısız araştırmacının emeği ve ilaç ortaklıklarının yatırdığı çok büyük paralara rağmen çok az sayıda ürüne dönüşebildi. 2000'lerin başından sonra ise çalışmalar neredeyse tamamen bırakıldı. Günümüzde ise özellikle işaretli prostat spesifik membran antijen (PSMA) ile hedeflenmiş radyonüklid tedavilerin kullanıma girmesiyle yeniden hız kazandı. Çok daha uygun taşıyıcı sistemlerin bulunması, çok daha gelişmiş radyonüklitlerin kullanılması ve çok daha uygun işaretleme yöntemleriyle teranostik uygulamaların ivme kazandığını görüyoruz. Bu arada büyük ilaç ortaklıklarının da bu alana oldukça fazla para harcamaya başladığını söyleyebiliriz.

Peki "büyüdü kurşunun" etkisini artırabilir miyiz? Alfa parçacıklarıyla yapılan hedeflenmiş radyonüklid tedaviler bize bu olanağı sunuyor mu? Dergimizin bu sayısında Nükleer Tıp biliminde yeni bir coşku yaratan alfa tedavilerini derledik. Umarız faydalı olur. Bu arada bu sayının hazırlanmasında büyük emek harcayan ve büyük sabır gösteren Sayın Prof. Dr. Tamer Özülker ve Sayın Prof. Dr. Özlem Özmen'e teşekkürü borç biliriz.

Kaynaklar

1. Goldenberg DM, DeLand F, Kim E, Bennett S, Primus FJ, van Nagell JR Jr, Estes N, DeSimone P, Rayburn P. Use of radiolabeled antibodies to carcinoembryonic antigen for the detection and localization of diverse cancers by external photoscanning. N Engl J Med 1978;298:1384-1386.
2. Mach JP, Buchegger F, Forni M, Ritschard J, Berche C, Lumbroso JD, Schreyer M, Girardet C, Accolla RS, Carrel S. Use of radiolabelled monoclonal anti-CEA antibodies for the detection of human carcinomas by external photoscanning and tomoscintigraphy. Immunol Today 1981;2:239-49.

Prof. Dr. Levent Kabasakal